

Do abrahama bi rad stal ob boku Tabascu

Po vseh teh letih so mu šle še vedno kocine pokonci od tega spomina: Maticu Vizjaku ni težko podoživljati trenutka, ko ga je obsedla misel, da bo nekoč sedel na belem kavču nasproti Edite Cetinski in razlagal, kako je postal uspešen podjetnik. O nikomer drugem z Lidlove Lojtr'ce domačih ni bilo prelito toliko črnila kot o Čili friku.

BESEDILO KARINA CUNDER REŠČIČ
FOTOGRAFIJA UROŠ HOČEVAR

● Komaj 27 let je bil star, ko je že zadel ob dno in se iz poba, iz katerega se nekaj bo, spremenil v poraženega povratnika na kmetijo svojih staršev, tja, kjer se pravzaprav nikoli ni videl. V nekaj letih je zamenjal deset služb: bil je reševalec iz vode, natakar, receptor, osebni trener, savna mojster, na ladji, pa vodja kuhinje v Avstraliji – nakar že spet v domači mansardi, hranila pa ga je stara mama. Povsod je sicer dal odpoved sam, kar pa ne spremeni dejstva, da se je moral potem doma v Šmarju pri Jelšah prijaviti za socialno podporo.

In v okviru tega je hodil na izobraževanje in usposabljanje. Nekega dne so jim prikazovali odlomke desetih zgod o ljudeh, ki so iz nič ustvarili imperij – prispevke iz oddaje *Pravi ideji* Edite Cetinski na RTV Slovenija. Matic Vizjak ni imel televizije in je ni poznal, zato ga je dobila popolnoma nepripravljenega – in postala sprožilec: »Jaz tedaj nisem imel ničesar. Še socialne podpore ne. Ata mi je dal za bencin, mama za registracijo avta.« Nenadoma pa je začel verjeti, da se da. Mladi Vizjak je dobil – vizijo: kako sedi na kavču nasproti novinarki in razlaga svojo zgodbo o uspehu. Še danes o tem govori s strastjo in močjo. Enako, kot je je uporabil, ko je bil gost posodne oddaje ob deseti obletnici te v podjetniških krogih zares znamenite oddaje.

***
Matic Vizjak je med tistimi, ki so zelo dobro zajahali val navdušenja nad Čilijem, ki je Slovence zalil približno v enakem času kot kraft pivo, kar se izraža v podatku, da še danes, ko se o tem sploh več ne govori toliko, prodaja kakih tri tisoč stekleničk omak na mesec, na voljo pa so na kakih dvesto prodajnih mestih, ocenjuje. Pomuja sedem okusov, med njimi tudi sladko, narejeno z lokalnim grozdem modra frankinja, ki jo je mogoče dodati celo na mueseil. Pa to sploh ni največja zanimivost: izmislil si je tudi vino s Čilijem, s tem je sploh briljiral po raznih sprejemih. Zdaj ga samo še dva dodatka k trditvi, da je on medijsko najbolj izpostavljen človek, kar se jih je pojavilo v tej akciji: leta 2017 je bil izbran za najboljši inovativnega mladega kmeta, istega leta se je uvrstil tudi na Lojtr'co in to je bil skupaj z njegovo zares nenavadno življenjsko zgodbo tak medijski bum, ki je trajal nekako tri leta, da so vsi časni novinarji v vesti stali na dvorišču sicer majhne kmetije v Šmarju pri Jelšah. Na spletni strani Vizjakovih je zbranih na desetine prispevkov, ki so bili objavljeni tako v lokalnih kot nacionalnih medijih, zlasti televizija pa ima rada celo družino, kajti tako Matic kot njegov oče, tudi ekološki kmet, sta »kometirna« s kamero.

***
Kmetija, kot rečeno, ni velika, Čilijev, ki so osnova Vizjakovega posla, je tu samo za srednje velik rastlinjak, ima pa še enega v Poljčanah, tam so pravzaprav v reji. Ampak s Čiliji je tako, da jih zelo veliko niti ne potrebuje: kakih 300 kilogramov na leto zadoča za vse omakice. Kuha po kompleksnejših receptih, z več sestavinami

za globlji okus, po moči pa ne gre previsoko, tja nekje do habanero, ki so tudi njegova najljubša sorta. Kot popolno norost omeni dodajanje ekstra močnih, ki izničijo okus hrane, kar je sam ugotovil, ko je ob eni redkih priložnosti v 120-litrski kotli omake dal samo pet zelo močnih in vse skupaj uničil. Ta njegova konzervativnost mu pride zelo prav pri odmerjanju Čilijev, ki jih dodaja številskemu vinu, kajti to je res ekstravagančna kombinacija, ki gre lahko hitro čez rob. Pri njih je mogoče kupiti še pekoče pivo, kmetija je znana tudi po medu, s katerim s ukvarja oče.

***
Pri vseh teh izdelkih gre za doledno, celo ekstremno ekološko, biodinamično pridelavo, ki se naslanja predvsem na Mario Thun. Tudi nestrokovnjaki na dvorišču pri Vizjakovih opažajo, da nekaj na tem mora biti, kajti vse uspeva zares bujno, agrumi, ki jih imajo v loncih pred hišo, bi po lepoti zasenčili celo umetne. Družina tako tudi živi: so redni uporabniki različnih kur in super-hrane – goji gojijo doma – in pravzaprav skoraj v celoti samozadostni. So tudi sledilci alternativne medicine in Matic Vizjak, denimo, pravi, da nima osebnega zdravnika, ker ga pač ni potreboval niti enkrat od prvega razreda osnovne šole, prav tako ne zobozdravnika.

***
Eden najinovativnejših mladih slovenskih kmetov meni, da pravzaprav niti ni toliko kmet, kot je prodajalec, predvsem pa ga strahotno vznemirja izziv, ki ga prinaša podjetništvo: ni zadovoljen, če ni izčrpan od iskanja rešitev za prepreke, ki se postavijo na pot. Kot navaden uslužbenec pa je seveda nezaposelj, ker ne prenesa rutine. »Ko jutraj vstanem in natančno vem, kako bo potekal dan, spoznam, da je čas za korak naprej,« pravi. Koronavirus ga je ustavil, ko se je želel iti nadihat čez lužo, kamor bi morala odpotovati orva paleta izdelkov, namenjenih trgu vzhodne obale ZDA. Ni pa ustavil ustanovitve novega podjetja, ki je združilo štiri butifne prehranske proizvajalce: poleg Čili Frika so to še Rok's Nut Butter, Pokica in Pohorske dobrote, vsi se prištevajo med tiste, ki jim razni izbori priznavajo povečano inovativnost. Imeli bodo skupno polnilno linijo, delovati naj bi začela v začetku prihodnjega leta v Mariboru. Imajo pa že tudi poslovne angela, ki jih bo vodil po pomembnih točkah te nove organizacije poslovanja.

***
Matic Vizjak pravi, da si moraš vizualno predstavljati, kaj je tvoj cilj, če ga želiš doseči – dokler tega ne znaš, boš delal za cilje nekoga drugega. Sam si niti izgovoriti ni upal, ko ga je obšla vizija, kajti tedaj je bil še v vlogi laizerja in je vedel samo to, da bi rad nekaj čaral s Čilijem. Čilij je bil, da bo v naslednjih treh letih v *Pravi ideji*: o tem se mu je sanjalo, na listke si je zapisoval, kako bo to naredil.

***
Res je »v roku« sedel na beli kavč oddaje in se s tečaja za težko zaposljuje prebil med ljudi, ki prav takim, kot je bil sam, predajojo. Kaj pa je torej nova vizija? »Do abrahama bi rad stopil ob bok gigant Tabasco, daleč največji znamki Čili omak na svetu, samo v Severni Koreji jih ni. Jesen življenja pa bi preživel kot mentor mladim podjetnikom in podjetnicam.«